

6. Податковий кодекс України. Офіційний вебпортал парламенту України.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення:
03.03.2024).

Сміян М. В.,
здобувачка вищої освіти другого (магістерського) рівня,
спеціальність 071 «Облік і оподаткування»,
освітньої програми «Облік, аудит та оподаткування»;
науковий керівник:
Лубеняченко О. Е.,
доктор економічних наук, професор,
професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування;
Національної академії статистики, обліку та аудиту (м. Київ)

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ В УКРАЇНІ

Завершальним етапом бухгалтерського обліку є складання фінансової звітності, тобто бухгалтерської звітності, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності, рух грошових коштів підприємства за звітний період.

Значення фінансової звітності полягає в тому, що вона є інформаційною базою для фінансового аналізу. Фінансовий аналіз, в свою чергу, проводиться з метою отримання відповіді на питання, наскільки результативно функціонує підприємство. Призначення фінансової звітності, дослідженої за допомогою різноманітних способів, що використовуються в фінансовому аналізі, полягає, перш за все, в тому, щоб допомогти її користувачам обрати кваліфікаційні судження та прийняти відповідні рішення, які будуть направлені на покращення фінансового стану підприємства. Оскільки існують різні групи користувачів, доцільно буде припустити, що кожна група може мати різні інформаційні потреби. Відповідно, щоб результати аналізу використовувалися за призначенням, необхідно визначити інформаційні потреби таких користувачів. Для цього потрібно вивчити характер рішень, які прийматиме кожна з груп. Іншими словами, фінансова інформація, що міститься у фінансовій звітності, повинна бути орієнтована на прийняття рішень певною групою користувачів.

Визначені напрямки розвитку бухгалтерського обліку в Україні створюють реальні можливості для підвищення ефективності управління суб'єктами господарювання, а відтак і економічного зростання держави.

Протягом діяльності підприємство при складанні фінансової звітності допускає помилки, які можна виправляти декількома способами. Виправлення таких помилок здійснюється відповідно до НП(С)БО 6. За результатами дослідження сформовано декілька пунктів, які дозволять підприємству

корегувати фінансову звітність минулих періодів: в фінансовій звітності розкривати не тільки ретроспективний (як потребує цього п. 12 НП(С)БО 6), але й перспективний вплив змін облікової політики на фінансові результати діяльності підприємства з наданням у примітках відповідної прогностичної порівняльної інформації. Це дозволить користувачам краще зрозуміти причини змін та врахувати їх потенційний вплив на майбутні прибутки або збитки; для відображення корегувань попередніх та поточного періодів в обліку внаслідок зроблених помилок пропонується показувати їх вплив окремо; для забезпечення об'єктивності та достовірності оцінки показників фінансової звітності доцільним є окреме розкриття здійснених в поточному періоді корегувань в наслідок несуттєвих помилок та змін облікової політики, для чого рекомендується ввести окремий розділ в примітках до фінансової звітності; передбачити в примітках до фінансової звітності таблицю для розкриття прогностичних порівняльних змін в облікових оцінках відповідно до вимог п. 8 НП(С)БО 6.

Складання річної фінансової звітності зазвичай супроводжується порівнянням бухгалтерського та податкового прибутку (збитку) і розрахунком відстроченого податку на прибуток згідно з НП(С)БО 17 «Податок на прибуток». Тимчасові різниці виникають, якщо доходи (витрати) відображаються в бухгалтерському обліку в одному періоді, а в податковому - в іншому. Їх розрахунок дає можливість перевірити правильність складання фінансової звітності.

Особливістю регламентованих звітів в 1С:Бухгалтерія є те, що відповідно до занесених в програму господарських операцій автоматично заповнюються форми звітності. Це скорочує в значній мірі кількість часу бухгалтера, витраченого на складання фінансової звітності, а також виключає можливість здійснення помилки арифметичного характеру, тобто виключає «людський фактор».

Бухгалтерська звітність є базовою для прийняття управлінських рішень. Саме тому доцільно удосконалити один з найважливіших звітів «Звіт про фінансові результати», який дає цілковите розуміння про прибутковість підприємства. Запропоновані зміни: дозволять об'єднати дві облікові підсистеми – фінансову та управлінську (внутрішньогосподарську) в бухгалтерському інформаційному моделюванні прийняття управлінських рішень з метою покращення фінансових результатів діяльності; можуть бути використані в структурі фінансово-господарського контролю будь-яких суб'єктів господарювання незалежно від сегменту діяльності та форм власності.

Фінансова звітність підприємства служить інформаційною базою для фінансового аналізу, який проводиться з метою отримати відповідь на запитання, наскільки ефективно працює це підприємство. Розглянуті методи фінансового аналізу (горизонтальний, вертикальний, метод коефіцієнтів) при застосуванні на практиці повинні враховувати особливості конкретного підприємства: галузь, загальну економічну ситуацію у країні, статус підприємства. Проводячи аналіз, важливо не просто розрахувати той чи інший показник, важливо зрозуміти його економічну інтерпретацію стосовно конкретної ситуації та конкретного об'єкта

аналізу.

Відповідно до даних фінансової звітності робиться аналіз фінансового стану підприємства. Проте, для достовірності відображених у фінансових звітах даних, фінансову звітність підтверджую аудитор. Пріоритетне місце в наукових працях з аудиту відведено методиці аудиту об'єктів бухгалтерського обліку, однак питання загальної методики вивчення звітності висвітлено недостатньо.

Ступінь достовірності фінансової звітності вивчається за допомогою таких прийомів і способів: загальнонаукових, розрахунково-аналітичних, методичних прийомів документального та фактичного контролю.

Запропоновано загальну послідовність дій аудитора при дослідженні звітності з метою її підтвердження, яка полягає у:

- визначенні відповідності форм звітності затвердженим нормативними документами формам;
- вивченні правильності заповнення їх адресної частини, граф «на початок періоду», «за звітний період» форм звітності;
- дотриманні встановлених законодавством термінів подання фінансової звітності;
- арифметичній перевірці форм звітності, перевірці звітності з точки зору якості її змісту;
- перевірці дотримання підприємством принципів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, передбачених для складання та подання фінансової звітності підприємства;
- перевірці показників даних бухгалтерського обліку та інших документів підприємства; перевірці ув'язки показників різних форм фінансової звітності за один і той же звітний період;
- підтвердженні показників відображених у фінансовій звітності фактично наявністю.

Список використаних джерел

1. Школьник І. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 368 с.
2. Плаксієнко В., Верига Ю., Кулик В., Карпенко Є. Облік. Оподаткування та аудит. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 509 с.
3. Савченко В. Я. Аудит: навчальний посібник. Київ : КНЕУ, 2021. 322 с.
4. Войнаренко М. П., Пономарьова Н. А., Замазій О. В. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2020. 488с.
5. Немченко В., Редько О., Кононенко В. Аудит. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 540с.
6. Тігова Т. М. Аналіз фінансової звітності. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 268 с.